

สรุปสาระสำคัญของ พ.ร.บ. ว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙

เมื่อ ๒๒ เม.ย.๕๙ ราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่ พ.ร.บ. ว่าด้วยการออกเสียงประชามติฯ ซึ่งขณะนี้ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว มีสาระสำคัญที่ควรทราบ ดังนี้

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิออกเสียง (มาตรา ๒๕)

- มีสัญชาติไทยมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในวันออกเสียง และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงมาแล้วไม่น้อยกว่า ๙๐ วันนับถึงวันออกเสียง

(มาตรา ๒๖) บุคคลต้องห้ามใช้สิทธิออกเสียง ได้แก่

- ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- อยู่ในระหว่างเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง
- ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(มาตรา ๔๕) ลักษณะของบัตรเสีย มีดังนี้

- บัตรที่ไม่ได้ทำเครื่องหมาย ลงคะแนนออกเสียง หรือ ทำเครื่องหมายอื่น นอกจกจากกากบาท หรือทำเครื่องหมายเกินกว่าหนึ่งเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย
- บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นลงไป
- บัตรที่ทำเครื่องหมายเป็นที่สังเกต

*** พ.ร.บ. ฉบับนี้กำหนดไม่ให้บัตรเสียเป็นคะแนนออกเสียง***

หลักเกณฑ์และวิธีในการลงคะแนนออกเสียง

- กกต. มีอำนาจ ออกคำสั่งให้ข้าราชการ (รวมถึงข้าราชการทหาร) พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ ปฏิบัติการอันจำเป็น เพื่อให้การดำเนินการจัดการออกเสียงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย (มาตรา ๑๓)
- การออกเสียงให้ ใช้วิธีลงคะแนนโดยตรงและลับ และให้ผู้มีสิทธิออกเสียง ลงคะแนนด้วยวิธีการกากบาทในบัตรออกเสียง หรือวิธีอื่นในเครื่องลงคะแนน (มาตรา ๑๕)
- ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถ ลงคะแนนออกเสียง ในวันออกเสียง ได้ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น. (มาตรา ๓๔)
- ผู้มีสิทธิออกเสียง มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อของหน่วย ออกเสียงใด ให้ ลงคะแนนออกเสียงที่หน่วยนั้น และมีสิทธิลงคะแนนออกเสียงได้เพียงหน่วยเดียว (มาตรา ๓๗)
- สำหรับ ผู้มีสิทธิออกเสียง ซึ่งอยู่นอกเขตออกเสียง ที่ตนมีชื่อ หรือ มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงน้อยกว่า ๙๐ วัน นับถึงวันออกเสียง สามารถขอ ใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่ โดยให้ยื่นคำขอก่อนวันออกเสียงอย่างน้อย ๓๐ วัน (มาตรา ๔๒)
- ผู้มาใช้สิทธิออกเสียงมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการออกเสียงได้ หากเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริต โดยยื่นคำร้องคัดค้านพร้อมแสดงหลักฐาน ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่การลงคะแนนออกเสียงสิ้นสุด (มาตรา ๔๙)

บทกำหนดโทษ

- ขัดขวางการปฏิบัติงานของ กกต. กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยออกเสียง มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๕๗)
- ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างขัดขวางไม่ให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือลูกจ้างไปใช้สิทธิออกเสียงมีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปีหรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๕๘)
- ทำลายบัตรออกเสียง มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๕๙)
- นำบัตรออกเสียงที่ลงคะแนนแล้วไปแสดงให้ผู้อื่นทราบว่าได้ออกเสียงหรือไม่ได้ออกเสียงมีโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๖๐)
- เผยแพร่ข้อความ ภาพ เสียง ในสื่อต่างๆ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Facebook, Line) ที่ผิดไปจากข้อเท็จจริง หรือมีลักษณะปลุกกระดม หยยาบคาย โดยมุ่งหวังให้ผู้อื่นไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๖๑)